

Kredietverlening aan bedrijven

De paradox van de zelfstandigen

Een aanhoudende malaise bij de zelfstandigen, lichte vooruitgang bij de kleine vennootschappen en een verschuiving van de aandacht bij de middelgrote en grote vennootschappen. Deze conclusies trekt het Kenniscentrum voor Financiering van KMO (KeFiK) in samenwerking met de Nationale Bank van België (NBB).

De cijfers van de kredietverlening aan zelfstandigen en kleine vennootschappen in 2009 tonen aan dat 2009 in twee delen kan worden opgesplitst: een globaal positief beeld tijdens het eerste semester en een negatief beeld tijdens de laatste zes maanden van het jaar.

Aantal debiteuren

Voor 2009 noteren we bij het totaal aantal debiteuren een daling van 0,22%, waarbij het eerste semester nog positief was, maar het tweede negatief.

Het aantal zelfstandige debiteuren kent zeven opeenvolgende kwartalen een dalende trend. In 2009 is het aantal zelfstandige debiteuren met bijna 4% gedaald. Het aantal debiteuren bij de kleine vennootschappen nam gedurende de eerste drie kwartalen gestaag toe, maar kende een lichte daling in het laatste kwartaal van 2009. Voor 2009 noteren we hier een stijging van 2,83%.

Bij de middelgrote vennootschappen is de daling voor 2009 beperkt (-0,69%). Wel is er op een tijdsspanne van twee jaar een opmerkelijke daling (-5,88%). Dit in tegenstelling tot de grote vennootschappen waarbij we een stijging van 2,87% vaststellen.

Toegekend kredietbedrag

Ook bij het toegekend kredietbedrag is er winst in het eerste semester en verlies in het tweede. De eindbalans is hier wel positief (+3,61%). Bij de zelfstandigen is er een daling van 3,18%. Bij de kleine vennootschappen kunnen we, na een duidelijke versnelling gedurende een aantal jaren, de laatste kwartalen spreken over een zekere status quo met enkele kwartalen van lichte vooruitgang. Daardoor tekent 2009 een groei op van 2,75%.

Bij de middelgrote vennootschappen merken we een negatief beeld op voor bijna geheel 2009 (-2,98%). De grote vennootschappen kennen nog steeds het meest grillige verloop,

maar blijven op een tijdsspanne van één jaar (+11,31%) en twee jaar (+11,68%) de sterkste stijgers.

Aanwendingsgraad

Globaal werd in 2009 Q4 € 115,49 miljard van het toegestane kredietbedrag opgenomen, wat neerkomt op een aanwendingsgraad van 70,9%. De aanwendingsgraad weerspiegelt de proportie van het toegekend kredietbedrag dat werd opgenomen door de debiteuren. Bij de zelfstandigen en de kleine vennootschappen is deze traditioneel hoog en in het afgelopen jaar merken we opnieuw een stijging (respectievelijk van 83,24% naar 85,87%, en van 84,11% naar 86,88%).

Hoe kleiner de onderneming, hoe meer langetermijnfinanciering

Hoe kleiner de onderneming, hoe belangrijker het gewicht van de langetermijnfinanciering, dit geldt zowel voor het toegekende als het opgenomen kredietbedrag. Bij de middelgrote en grote ondernemingen zien we een iets gelijkmatigere spreiding tussen de leningen op meer dan één jaar en leningen op minder dan één jaar bij de toegekende kredietbedragen.

De paradox van de zelfstandigen

Volgens de laatste cijfers van het Instituut voor de Nationale Rekeningen zijn er momenteel 720.000 mensen die aan het hoofd staan van hun eigen onderneming. Een historisch record!

Toch daalt de groep zelfstandigen voor alle parameters bij de krediettoekenning. Er zijn 4% minder debiteuren in 2009, het toegekend kredietbedrag is met 3,18% gedaald, het gebruiksniveau van de kredietlijnen is bijzonder hoog, ...Waar en hoe financieren zelfstandigen zich? Het KeFiK bereidt een grootschalige enquête voor waarin het op zoek gaat naar een antwoord op deze vragen. De resultaten worden bekend gemaakt in september.

